

AZƏRBAYCAN

№ 269 (9724) 6 dekabr 2024-cü il CÜMƏ

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

QƏZETİN ƏSASI 1918-Cİ İLDƏ QOYULMUŞDUR

Qərbi azərbaycanlılar sülh yolu ilə təhlükəsiz və ləyaqətli şəkildə öz doğma yurdlarına geri dönməlidirlər

"Qayıdış hüquq: Ermənistandan zorla çıxarılmış azərbaycanlılar üçün ədalətin təmin edilməsi" mövzusunda II beynəlxalq konfransın iştirakçılara

Hörmətli konfrans iştirakçıları!

Sizi Qərbi Azərbaycan İcmasının "Qayıdış hüquq: Ermənistandan zorla çıxarılmış azərbaycanlılar üçün ədalətin təmin edilməsi" mövzusunda Bakı şəhərində təşkil etdiyi II beynəlxalq konfransda salamlayırımlar.

Hazırda dünyada 120 milyondan çox insan məcburi köçürülmə problemi ilə karşılaşmışdır və beynəlxalq ictimaiyyətin birgə söyleyişləri olmadan bu problemin effektiv həlli mümkünənsüzdür.

Azərbaycan xalqı da ətin oşın ovullarından başlayaraq köçkünlük problemi ilə üzleşmişdir. Qərbi Azərbaycanda - indiki Ermənistanda yaşanan azərbaycanlılar etnik tozmosluğunu mörzə qalaraq, tarixi vətənlərindən mərəhələ şəkildə zorla çıxarılmışlar. 1918-1921, 1948-1953 və 1987-1991-ci illərdə daha dəhşətli karakter almış köçmələr noticəsində yüzmənərlə azərbaycanlı doda-baba yurdunu tərk edərək Azərbaycana sığınmışdır. Bu dəhşətli deportasiyalardan sonra Ermənistanda bir nəfər belə azərbaycanlı qalmamış və Ermənistana monoetnik dövlətə çevrilmişdir.

Ermənistan Azərbaycan xalqının özləri boyu öz doda-baba torpaqlarında yaşaması və zəngin mədəni irs yaratması faktını hər vəchlo danməga çalışır. Ermənistan Qərbi Azərbaycanda xalqımızın min illər orzında yaratdığı mədəni irsi - tarixi abidələri, qəbiristanlıqları, məscidləri, tarixi yaşayış yerlərinin dağlılığı, UNESCO torşifindən ümumənə modəni dəyər kimi tanınan Azərbaycan aşiq sonetinə ciddi zərər vurmusdur.

Bu tarixi-mədəni abidələr arasında yalnız Azərbaycan memarlığının və islam ictimaiyyətinin parlaq nümunələrindən biri olan Göy Məscid salamat qalmışdır. Lakin Ermənistan Göy Məscidin orijinal tarixi-məmərləşülsüzlərindən qəsdən qoşulan qazırılmasından sonra əlavə təhdidlərə yol açılmışdır.

Erənistan bunaqla dəki ifadələrinən əməkdaşlığı və əməkdaşlığından qızılırdır. Azərbaycana qarşı horbi tacavüdü ilə ataraq onun ərazilərini işğal etmiş, etnik tozmosluğunu tərotməş, şəhər və kəndləri dağıtmış, talan etmiş, torpaqlarını məsizi hissəsiz minalarla cırklondırırmışdır. Azərbaycan qalıq heç vaxt ilə ədalətsizliklə barışmamış, haqq sənəti dünaya qatıldır. 2020-ci ildə Azərbaycanın şanlı qələbəsi ilə bitən Vətən müharibəsinə və Şəhərin qələbəsi ilə başlangıç etdi. Azərbaycanın ədaləti, savası beynəlxalq hüququnun aliyyinəntənəsi və global miliyəsi məcburi köçürülmə probleminin həlli ilə verilimis böyük bir töhfədir. İşğaldan azad edilmiş ərazilərə həsr olunduğu "Böyük Qayıdış" dair Dövlət Programı uğurla icra edilmişdir.

Təsəssüf ki, Ermənistan ictimiyətində xalqımıza qarşı dərin kök sələmiflər və qarşılıqlı şəhəflərinən qarşıdır. Ermənistan Konstitusiyasında Azərbaycana qarşı ərazi iddiasının hələ də qalması, bu ölkənin süroyüdən silahlanması iki ölkə arasında dayanıqlı səhiyyənin ongelləşdirilməsi.

Ermənistan Qərbi Azərbaycan İcmasının faaliyyətini qəsədən öz ərazi bütövlüyünə töhdid kimi təqdim etməyə çalışır. Lakin əcnəmin məqsədi Qərbi Azərbaycandıdan didorğun salmış soydaşlarının dinc və təhlükəsiz şəraitdə, ləyəqətlə öz doda-baba yurdularına qaydışının təmin olunmasından ibarətdir. Bu, sərf insan haqları məsələsidir. Ermənistanın əcnəmin faaliyyətini töhdid kimi qələmə verməsi məsələnin əsl mənşəyini təhrif etmək və beynəlxalq hüquq əsaslanan qayıdış hüququnu inkar etmək çohudur.

Qərbi Azərbaycan İcmasının faaliyyətini qəsədən öz ərazi bütövlüyünə töhdid kimi təqdim etməyə çalışır. Lakin əcnəmin məqsədi Qərbi Azərbaycandıdan didorğun salmış soydaşlarının dinc və təhlükəsiz şəraitdə, ləyəqətlə öz doda-baba yurdularına qaydışının təmin olunmasından ibarətdir. Bu, sərf insan haqları məsələsidir. Ermənistanın əcnəmin faaliyyətini töhdid kimi qələmə verməsi məsələnin əsl mənşəyini təhrif etmək və beynəlxalq hüquq əsaslanan qayıdış hüququnu inkar etmək çohudur.

Qərbi Azərbaycan İcmasının öz ərazi bütövlüyünə töhdid kimi təqdim etməyə çalışır. Lakin əcnəmin məqsədi Qərbi Azərbaycandıdan didorğun salmış soydaşlarının dinc və təhlükəsiz şəraitdə, ləyəqətlə öz doda-baba yurdularına qaydışının təmin olunmasından ibarətdir. Bu, sərf insan haqları məsələsidir. Ermənistanın əcnəmin faaliyyətini töhdid kimi qələmə verməsi məsələnin əsl mənşəyini təhrif etmək və beynəlxalq hüquq əsaslanan qayıdış hüququnu inkar etmək çohudur.

Müxtəlif vaxtlarda doda-baba torpaqlarından zorla köçürülmüş, hazırda Azərbaycanda və dünyadan bir sira ölkələrində məskunlaşmış minlərlə Qərbi Azərbaycan osulları əsaslı hüquqlarının müdafiəsinə həsr edilmiş konfransın işinə uğurlar arzulayıram. Əminim ki, Azərbaycan xalqının zaman-zaman moruz qaldığı deportasiyalar barədə həqiqətləri beynəlxalq ictimaiyyətin diqqəti ilə çatdırıb. Qərbi Azərbaycan İcması öz ərazi bütövlüyünə töhdid kimi təqdim etməyə çalışır. Lakin əcnəmin məqsədi Qərbi Azərbaycandıdan didorğun salmış soydaşlarının dinc və təhlükəsiz şəraitdə, ləyəqətlə öz doda-baba yurdularına qaydışının təmin olunmasından ibarətdir. Bu, sərf insan haqları məsələsidir. Ermənistanın əcnəmin faaliyyətini töhdid kimi qələmə verməsi məsələnin əsl mənşəyini təhrif etmək və beynəlxalq hüquq əsaslanan qayıdış hüququnu inkar etmək çohudur.

Qərbi Azərbaycan İcmasının faaliyyətini qəsədən öz ərazi bütövlüyünə töhdid kimi təqdim etməyə çalışır. Lakin əcnəmin məqsədi Qərbi Azərbaycandıdan didorğun salmış soydaşlarının dinc və təhlükəsiz şəraitdə, ləyəqətlə öz doda-baba yurdularına qaydışının təmin olunmasından ibarətdir. Bu, sərf insan haqları məsələsidir. Ermənistanın əcnəmin faaliyyətini töhdid kimi qələmə verməsi məsələnin əsl mənşəyini təhrif etmək və beynəlxalq hüquq əsaslanan qayıdış hüququnu inkar etmək çohudur.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 5 dekabr 2024-cü il

Müstəqil, qətiyyətli və ləyaqətli siyaset

Olduqca qürurvericidir ki, Azərbaycanın yürütdüyü siyaset tam müstəqilidir. Heydər Əliyev müəyyən etdiyi, Prezident İlham Əliyevin yeni keyfiyyət mərhələsinə yüksəldiyi bu siyaset məzmun etibarilə dövlətimizin və xalqımızın milli maraqlarını qotiyetlərə tomin edir. Azərbaycanın idiyə qədər nail olduğu bir sira nüfuzluq ləğv etmək, qəbərstanlıqları, məscidləri, tarixi yaşayış yerlərinin dağlılığı, UNESCO torşifindən ümumənə modəni dəyər kimi tanınan Azərbaycan aşiq sonetinə ciddi zərər vurmusdur.

Bu tarixi-mədəni abidələr arasında yalnız Azərbaycan memarlığının və islam ictimaiyyətinin parlaq nümunələrindən biri olan Göy Məscid salamat qalmışdır. Lakin Ermənistan Göy Məscidin orijinal tarixi-məmərləşülsüzlərindən qəsdən qoşulan qazırılmasından sonra əlavə təhdidlərə yol açılmışdır.

Erənistan bunaqla dəki ifadələrinən əməkdaşlığı və əməkdaşlığından qızılırdır. Azərbaycana qarşı horbi tacavüdü ilə ataraq onun ərazilərini işğal etmiş, etnik tozmosluğunu tərotməş, şəhər və kəndləri dağıtmış, talan etmiş, torpaqlarını məsizi hissəsiz minalarla cırklondırırmışdır. Azərbaycan qalıq heç vaxt ilə ədalətsizliklə barışmamış, haqq sənəti dünaya qatıldır. 2020-ci ildə Azərbaycanın şanlı qələbəsi ilə bitən Vətən müharibəsinə və Şəhərin qələbəsi ilə başlangıç etdi. Azərbaycanın ədaləti, savası beynəlxalq hüququnun aliyyinəntənəsi və global miliyəsi məcburi köçürülmə probleminin həlli ilə verilimis böyük bir töhfədir. İşğaldan azad edilmiş ərazilərə həsr olunduğu "Böyük Qayıdış" dair Dövlət Programı uğurla icra edilmişdir.

Təsəssüf ki, Ermənistan əcnəmin faaliyyətində xalqımıza qarşı dərin kök sələmiflər və qarşılıqlı şəhəflərinən qarşıdır. Ermənistan Konstitusiyasında Azərbaycana qarşı ərazi iddiasının hələ də qalması, bu ölkənin süroyüdən silahlanması iki ölkə arasında dayanıqlı səhiyyənin ongelləşdirilməsi.

Erənistan əcnəmin faaliyyətini töhdid kimi qələmə verməsi məsələnin əsl mənşəyini təhrif etmək və beynəlxalq hüquq əsaslanan qayıdış hüququnu inkar etmək çohudur.

Qərbi Azərbaycan İcmasının faaliyyətini qəsədən öz ərazi bütövlüyünə töhdid kimi təqdim etməyə çalışır. Lakin əcnəmin məqsədi Qərbi Azərbaycandıdan didorğun salmış soydaşlarının dinc və təhlükəsiz şəraitdə, ləyəqətlə öz doda-baba yurdularına qaydışının təmin olunmasından ibarətdir. Bu, sərf insan haqları məsələsidir. Ermənistanın əcnəmin faaliyyətini töhdid kimi qələmə verməsi məsələnin əsl mənşəyini təhrif etmək və beynəlxalq hüquq əsaslanan qayıdış hüququnu inkar etmək çohudur.

Qərbi Azərbaycan İcmasının faaliyyətini qəsədən öz ərazi bütövlüyünə töhdid kimi təqdim etməyə çalışır. Lakin əcnəmin məqsədi Qərbi Azərbaycandıdan didorğun salmış soydaşlarının dinc və təhlükəsiz şəraitdə, ləyəqətlə öz doda-baba yurdularına qaydışının təmin olunmasından ibarətdir. Bu, sərf insan haqları məsələsidir. Ermənistanın əcnəmin faaliyyətini töhdid kimi qələmə verməsi məsələnin əsl mənşəyini təhrif etmək və beynəlxalq hüquq əsaslanan qayıdış hüququnu inkar etmək çohudur.

Qərbi Azərbaycan İcmasının faaliyyətini qəsədən öz ərazi bütövlüyünə töhdid kimi təqdim etməyə çalışır. Lakin əcnəmin məqsədi Qərbi Azərbaycandıdan didorğun salmış soydaşlarının dinc və təhlükəsiz şəraitdə, ləyəqətlə öz doda-baba yurdularına qaydışının təmin olunmasından ibarətdir. Bu, sərf insan haqları məsələsidir. Ermənistanın əcnəmin faaliyyətini töhdid kimi qələmə verməsi məsələnin əsl mənşəyini təhrif etmək və beynəlxalq hüquq əsaslanan qayıdış hüququnu inkar etmək çohudur.

Qərbi Azərbaycan İcmasının faaliyyətini qəsədən öz ərazi bütövlüyünə töhdid kimi təqdim etməyə çalışır. Lakin əcnəmin məqsədi Qərbi Azərbaycandıdan didorğun salmış soydaşlarının dinc və təhlükəsiz şəraitdə, ləyəqətlə öz doda-baba yurdularına qaydışının təmin olunmasından ibarətdir. Bu, sərf insan haqları məsələsidir. Ermənistanın əcnəmin faaliyyətini töhdid kimi qələmə verməsi məsələnin əsl mənşəyini təhrif etmək və beynəlxalq hüquq əsaslanan qayıdış hüququnu inkar etmək çohudur.

Qərbi Azərbaycan İcmasının faaliyyətini qəsədən öz ərazi bütövlüyünə töhdid kimi təqdim etməyə çalışır. Lakin əcnəmin məqsədi Qərbi Azərbaycandıdan didorğun salmış soydaşlarının dinc və təhlükəsiz şəraitdə, ləyəqətlə öz doda-baba yurdularına qaydışının təmin olunmasından ibarətdir. Bu, sərf insan haqları məsələsidir. Ermənistanın əcnəmin faaliyyətini töhdid kimi qələmə verməsi məsələnin əsl mənşəyini təhrif etmək və beynəlxalq hüquq əsaslanan qayıdış hüququnu inkar etmək çohudur.

Qərbi Azərbaycan İcmasının faaliyyətini qəsədən öz ərazi bütövlüyünə töhdid kimi təqdim etməyə çalışır. Lakin əcnəmin məqsədi Qərbi Azərbaycandıdan didorğun salmış soydaşlarının dinc və təhlükəsiz şəraitdə, ləyəqətlə öz doda-baba yurdularına qaydışının təmin olunmasından ibarətdir. Bu, sərf insan haqları məsələsidir. Ermənistanın əcnəmin faaliyyətini töhdid kimi qələmə verməsi məsələnin əsl mənşəyini təhrif etmək və beynəlxalq hüquq əsaslanan qayıdış hüququnu inkar etmək çohudur.

Qərbi Azərbaycan İcmasının faaliyyətini qəsədən öz ərazi bütövlüyünə töhdid kimi təqdim etməyə çalışır. Lakin əcnəmin məqsədi Qərbi Azərbaycandıdan didorğun salmış soydaşlarının dinc və təhlükəsiz şəraitdə, ləyəqətlə öz doda-baba yurdularına qaydışının təmin olunmasından ibarətdir. Bu, sərf insan haqları məsələsidir. Ermənistanın əcnəmin faaliyyətini töhdid kimi qələmə verməsi məsələnin əsl mənşəyini təhrif etmək və beynəlxalq hüquq əsaslanan qayıdış hüququnu inkar etmək çohudur.

Qərbi Azərbaycan İcmasının faaliyyətini qəsədən öz ərazi bütövlüyünə töhdid kimi təqdim etməyə çalışır. Lakin əcnəmin məqsədi Qərbi Azərbaycandıdan didorğun salmış soydaşlarının dinc və təhlükəsiz şəraitdə, ləyəqətlə öz doda-baba yurdularına qaydışının təmin olunmasından ibarətdir. Bu, sərf insan haqları məsələsidir. Ermənistanın əcnəmin faaliyyətini töhdid kimi qələmə verməsi məsələnin əsl mənşəyini təhrif etmək və beynəlxalq hüquq əsaslanan qayıdış hüququnu inkar etmək çohudur.

Qərbi Azərbaycan İcmasının faaliyyətini qəsədən öz ərazi bütövlüyünə töhdid kimi təqdim etməyə çalışır. Lakin əcnəmin məqsədi Qərbi Azərbaycandıdan didorğun salmış soydaşlarının dinc və təhlükəsiz şəraitdə, ləyəqətlə öz doda-baba yurdularına qaydışının təmin olunmasından ibarətdir. Bu, sərf insan haqları məsələsidir. Ermənistanın əcnəmin faaliyyətini töhdid kimi qələmə verməsi məsələnin əsl mənşəyini təhrif etmək və beynəlxalq hüquq əsaslanan qayıdış hüququnu inkar etmək çohudur.

Qərbi Azərbaycan İcmasının faaliyyətini qəsədən öz ərazi bütövlüyünə töhdid kimi təqdim etməyə çalışır. Lakin əcnəmin məqsədi Qərbi Azərbaycandıdan didorğun salmış soydaşlarının dinc və təhlükəsiz şəraitdə, ləyəqətlə öz doda-baba yurdularına qaydışının təmin olunmasından ibarətdir. Bu, sərf insan haqları məsələsidir. Ermənistanın əcnəmin faaliyyətini töhdid kimi qələmə verməsi məsələ

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini

QƏRAR

№ 508

Bakı şəhəri, 4 dekabr 2024-cü il

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2014-cü il 31 mart tarixli 91 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında mühafizə olunmalı həyat təminatlı, mühüm əhəmiyyətli obyektlərin Siyahısı"nda dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi ilə bağlı bir sira tödbirlər haqqında" Azərbaycan Res-

publikası Prezidentinin 2023-cü il 17 noyabr tarixli 2356 nömrəli Fərmanının 8.2-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini qərara alı:

1. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2014-cü il 31 mart tarixli 91 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014, № 3, maddə 322 (Cild I); 2024, № 2, maddə 206) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında mü-

hafizə olunmalı həyat təminatlı, mühüm əhəmiyyətli obyektlərin Siyahısı"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

- 1.1. 48-101-ci, 227-ci və 228-ci hissələr işgəv edilsin;
- 1.2. aşağıdakı məzmunda 229-288-ci hissələr əlavə edilsin:

229.	Sərsəng su anbarı	Ağdərə rayonu	Fövqəladə Hallar Nazirliyinin vəsaiti
230.	Suqovuşan su anbarı	Ağdərə rayonu	Fövqəladə Hallar Nazirliyinin vəsaiti
231.	Mingəçevir su anbarı, onun mühafizə və sutənzimləyici hidrotexniki qurğuları	Mingəçevir şəhəri	Fövqəladə Hallar Nazirliyinin vəsaiti
232.	Şəmkir su anbarı, onun mühafizə və sutənzimləyici hidrotexniki qurğuları	Şəmkir rayonu	Fövqəladə Hallar Nazirliyinin vəsaiti
233.	Yenikend su anbarı, onun mühafizə və sutənzimləyici hidrotexniki qurğuları	Samux rayonu	Fövqəladə Hallar Nazirliyinin vəsaiti
234.	Varvara su anbarı, onun mühafizə və sutənzimləyici hidrotexniki qurğuları	Yevlax rayonu	Fövqəladə Hallar Nazirliyinin vəsaiti
235.	Ceyranbatan su anbarı, onun mühafizə və sutənzimləyici hidrotexniki qurğuları, Ceyranbatan su təchizat sisteminin su təchizat qəbulu qurğusu ilə birləşdir	Abşeron rayonu	Fövqəladə Hallar Nazirliyinin vəsaiti
236.	Qarabağ suvarma kanalının baş suqəbuledici qurğusu	Mingəçevir şəhəri	Fövqəladə Hallar Nazirliyinin vəsaiti
237.	Şirvan suvarma kanalının baş suqəbuledici qurğusu	Yevlax rayonu	Fövqəladə Hallar Nazirliyinin vəsaiti
238.	Taxtakörpü su anbarı	Şabran rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("Regional Su Meliorasiya Xidmeti" PHŞ)
239.	Şəmkirçay su anbarı	Şəmkir rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("Regional Su Meliorasiya Xidmeti" PHŞ)
240.	Xanbulançay su anbarı	Lənkəran rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("Regional Su Meliorasiya Xidmeti" PHŞ)
241.	Viləşçay su anbarı	Masallı rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("Regional Su Meliorasiya Xidmeti" PHŞ)
242.	Ağstafaçay su anbarı	Qazax rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("Regional Su Meliorasiya Xidmeti" PHŞ)
243.	Coğazçay su anbarı	Qazax rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("Regional Su Meliorasiya Xidmeti" PHŞ)
244.	Axıncaçay su anbarı	Tovuz rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("Regional Su Meliorasiya Xidmeti" PHŞ)
245.	Nohurqışlaq su anbarı	Qəbələ rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("Regional Su Meliorasiya Xidmeti" PHŞ)
246.	Bəhrəmtəpə hidroqovşağı	İmişli rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("Regional Su Meliorasiya Xidmeti" PHŞ)
247.	Qax su istehsalat bazası	Qax rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("Regional Su Meliorasiya Xidmeti" PHŞ)
248.	Külüllü suqəbuledici qurğular kompleksi	Əğsu-İsmayılli rayonları	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("Regional Su Meliorasiya Xidmeti" PHŞ)
249.	Ballıqaya suqəbuledici qurğusu	Goranboy rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("Regional Su Meliorasiya Xidmeti" PHŞ)
250.	Maştaga su anbarı və onun nasos stansiyası	Bakı şəhəri, Sabunçu rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
251.	+18 "Ramana" su anbarı	Bakı şəhəri, Sabunçu rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
252.	+42 "Dədə Qorqud" su anbarı	Bakı şəhəri, Suraxani rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
253.	+69 "Qərb" su anbarı	Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
254.	+69 "Şərq" su anbarı	Bakı şəhəri, Xətai rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
255.	+82 "Masazır" su anbarı	Abşeron rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
256.	+82 "Balaxam" su anbarı	Abşeron rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
257.	+87 "Saray" su anbarı və onun supaylayıcı kamerası	Abşeron rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
258.	+105 "Saray" su anbarı	Abşeron rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
259.	+110 "Qərb" su anbarı	Bakı şəhəri, Yasamal rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
260.	+110 "Şərq" su anbarı	Bakı şəhəri, Nizami rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
261.	+118 "Abşeron" su anbarı	Abşeron rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
262.	+119 "Sulutəpə" su anbarı	Bakı şəhəri, Binaqdəli rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
263.	+126 "Qaraçuxur" su anbarı	Bakı şəhəri, Nizami rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
264.	+152 "Alatava" su anbarı	Bakı şəhəri, Yasamal rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
265.	+160 "Qərb" su anbarı	Bakı şəhəri, Yasamal rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
266.	+160 "Şimal" su anbarı	Bakı şəhəri, Binaqdəli rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
267.	+180 "Badamdar" su anbarı	Bakı şəhəri, Səbail rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)

268.	+220 "Badamdar" su anbarı	Bakı şəhəri, Səbail rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
269.	Babazanlı su anbarı	Salyan rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
270.	6 sayılı su anbarı və 2 sayılı nasos stansiyası	Xankəndi şəhəri	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
271.	8 sayılı su anbarı	Xankəndi şəhəri	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
272.	Oğuz-Qəbələ-Bakı su kəməri, quyular sahəsi, təzyiqqırıcı kameralar	Oğuz-Qəbələ rayonları	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
273.	1-ci və 2-ci Bakı su kəməri xələri və mənbəyi	Xaçmaz rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
274.	Kür su kəmərləri, onların təmizləyici qurğuları və nasos stansiyaları kompleksi	Hacıqabul rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
275.	Ceyranbatan sutənmizləyici qurğuları və nasos stansiyaları kompleksi	Abşeron rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
276.	Quba sutənmizləyici qurğusu	Quba rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
277.	Şəmkir sutənmizləyici qurğusu	Şəmkir rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
278.	1 sayılı sutənmizləyici qurğular kompleksi	Xankəndi şəhəri	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
279.	Şuşa sutənmizləyici qurğular kompleksi	Şuşa rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
280.	Müşfiqabad supaylayıcı kamerası	Bakı şəhəri, Qaradəğ rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
281.	1-ci və 2-ci Bakı su kəmərlərinin 1 və 2 sayılı nasos stansiyaları	Sumqayıt şəhəri	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
282.	Songoçal su nasos stansiyası	Bakı şəhəri, Qaradəğ rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
283.	Göygöl-Gəncə su mənbəyi (suqəbuledici qurğu)	Göygöl rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
284.	Qızılıqaya-Gəncə su mənbəyi (suqəbuledici qurğu)	Göygöl rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
285.	Zarislı su mənbəyi (suqəbuledici qurğu)	Şuşa rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
286.	Hövsan Aerasiya stansiyası	Bakı şəhəri, Suraxani rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
287.	Zığ çirkab sutənmizləyici qurğuları və nasos stansiyası	Bakı şəhəri, Xətai rayonu	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)
288.	Sumqayıt çirkab sutənmizləyici qurğusu	Sumqayıt şəhəri	Azərbaycan Dövlət Su Ehtiyatları Agentliyinin vəsaiti ("İri Şəhərlərin Birleşmiş Su Təchizatı Xidmeti" PHŞ)

2. Müəyyən edilsin ki, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2014-cü il 31 mart tarixli 91 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında mühafizə olunmalı həyat təminatlı, mühüm əhəmiyyətli obyektlərin Siyahısı"nın:

- <ol style="list-style-type:

"Ermənistandan zorla çıxarılmış azərbaycanlılar üçün ədalətin təmin edilməsi" mövzusunda ikinci beynəlxalq konfransın açılışı olub

Əvvəli 1-ci səh.

O, Qərbi Azərbaycan İcması olaraq öz doğma yurdularına qayıtmış istəyən yüz minlərlə azərbaycanlıların qayıdış hüququ uğrunda mübarizə apardığını deyib: "Toşkənlətmiş 1989-cu ildən fəaliyyət göstərir. Bu istiqamətdə gördürümüz işlər Azərbaycan dövlətinin principial və davamlı dəstəyi ilə həyata keçirilir. Xüsusilə 2022-ci ilin dekabr ayında icmamızı ziyarət edən Prezident İlham Əliyevin icmamın fəaliyyətinə göstərdiyi diqqət səyərimizi daha da gücləndirmək üçün bizi ruhlandırb. Prezident İlham Əliyevin konfrans iştirakçılarına bugünkü müraciətində ifadə etdiyi dəstək və qiyməti tövsiyələr böyük əhəmiyyət kəsb edir. Müraciət-də haqqımızı verilən yüksək dəyər icmamızın hər bir üzv üçün güclü motivasiya mənbəyidir", - deyə Ə.Ələkbərli diqqəti çatdırıb.

O vurğulayıb ki, Ermənistanda öz ərazisində azərbaycanlıları hamisini ata-baba yurdalarından çıxarıb və bu gün Ermənistanda bir nəfər də azərbaycanlı qalmayıb. Ermənistandır qəbiristanlıqlarımızı, mədəni və dini abidələrimizi möqsədönlü şəkildə məhrə edərək, maddi və qeyri-maddi mədəni irsimizə ciddi zorba vurub. Adət-ənənələrimiz, sosial bağlarımızın həyət tərzimiz böyük ziyān görüb.

"Ermənistanın ölkə ərazisindəki Azərbaycan mədəni irsinin veziyətinin araşdırılması üçün UNESCO-

CO-nun missiya göndərməsinə icazə vermir. Ermənistandır mənoetnik cəmiyyət yaratmaq siyaseti bölgənin zəngin etnik və dini

müxtəliflik ənənələri və tarixi ilə ziddiyət təşkil edir. Bu tarixi faktları sadələmədən möqsədimiz ixtiyaflı davam etdirmək deyil,

ədalət, sülh və barışqı yolunda apardığımız mübarizənin başlangıç nöqtəsini izah etməkdir. Biz

özü qayıtmaq möqsədində sadıq və beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə hörmət edirik", - deyə o vurğulayıb.

Bakıda Ermənistandan zorla çıxarılmış azərbaycanlıların geri qayıtmasının hüquqi əsasları mövzusunda panel sessiyası keçirilib

Qərbi Azərbaycan İcmasının təşkil etdiyi "Qayğıdış hüququ: Ermənistandan zorla çıxarılmış azərbaycanlılar üçün ədalətin təmin edilməsi" adlı II beynəlxalq konfrans çərçivəsində "Ermənistandan zorla çıxarılmış azərbaycanlıların geri qayıtmaq hüququnun tarixi və hüquqi osaslarına baxış" mövzusunda panel sessiyası keçirilib.

AZERTAC xəbər verir ki, Milli Məclisin deputati Fariz Ismayılzadənin moderatorluğu ilə keçirilən panelədə çıxış edən Pakistannın Hüquq və Ədalət Komissiyasının katibi Riffat Inam Butt qərbi azərbaycanlıların öz torpaqlarının didögən salınmasının açıq-əksar insan hüquqlarının pozulması olduğunu diqqəti çatdırıb. O bildirib ki, bəs məsolulorla bağlı beynəlxalq komissiya yaradılmalıdır: "Komissiyanın yaradılmasına əsaslanıb. Bunu da insanların kollektiv yaddaşının saxlanması üçün müümil rol oynaya bilər. Eyni zamanda biz deportasiya programları da yaratmalyıq. Bunu da insanların kömək edilməlidir ki, öz ata-baba yurdlarına qayıda bilsinlər".

Almanının Frankfurt Universitetinin müəllimi Michael Raynhard Hess çərçivəsində konfrans iştirakçılarının Sülh və Münəqış-

azərbaycanlılarının qanunsuz şəkildə öz yurdlarından qovulduğunu deyib. Vurğulayıb ki, Ermənistandır insanların kollektiv yaddaşının saxlanılması üçün müümil rol oynaya bilər. Azərbaycanlılara qarşı XX əsr-də ciddi şəkildə zorakı deportasiya siyaseti tətbiq olunub.

Panelde digər çıxış edənlər Gürçüstanın Suxumi Dövlət Universitetinin professoru, politoloq, tarixçi Quram Marxuliya və ABŞ-nın Qırısları Universitetinin Sülh və Münəqış-

lərin Tədqiqatları Departamenti professoru Əli Əsgərov azərbaycanlıların tarixi Azərbaycan ərazisindən qovulduğunu və yerlərinə ermənilərin yerləşdirildiyini deyiblər.

Qeyd edək ki, "Qayğıdış hüququ: Ermənistandan zorla çıxarılmış azərbaycanlılar üçün ədalətin təmin edilməsi" adlı II beynəlxalq konfransında 51 ölkədən 100-dən çox nümayəndə iştirak edir.

Konfrans iki gün davam edəcək.

Qanunsuz müsadirə edilmiş əmlakların geri qaytarılması həm də barışqı və etimad mühitinin qurulması üçün zəruri şərtdir

Lərdən ermənilər tərəfindən zorla deportasiya edilib, böyük əzab və çətinliklər yaşayıblar.

"Azərbaycan bu gün ərazi bütövlüyü nail olub. Biz qərbi azərbaycanlıların problemlərini dünyaya çatdırımızıq. Azərbaycan və Ermənistandır arasında sülh danışqları davam edir. Azərbaycan torpaqlarını tam azad edib. Reallığı baxımda bugünkü Ermənistandır ərazisinin böyük bir hissəsi də tarixən Azərbaycan torpağı olub. Ancaq Azərbaycanın Ermənistandır qarşı heç bir ərazi iddiası yoxdur. Azərbaycan, sadəcə, sülh və sabitlik istəyir", - deyə Ş. Ayvən diqqəti çatdırıb.

Şimali Kipr Türk Cumhuriyyəti Prezidentinin beynəlxalq əlaqələr və diplomatiya üzrə xüsusi müşaviri, professor Hüseyin İksal, İraqın Nümayəndələr Şurasının İnsan Hüquqları Komisyonunun söri Ərşad əl-Salih, Bolqaristan Elmlər Akademiyasının Balkan

kiyyət hüquqlarının bərpası məsələsinə də diqqət yetiriblər. Bildirilib ki, qanunsuz olaraq müsadirə edilmiş əmlakların geri qaytarılması yalnız fərdi ədalətin deyil, həm də münəqışsonrası barışqı və etimad mühitinin qurulması üçün zəruri şərtdir.

Çərix edənlər beynəlxalq ictimaiyyəti və beynəlxalq təşkilatları bəs məsələdən həssas yanınağlığı qəribər. Vurğulayıblar ki, məcburi köçkünlərin torpaqlarının tətbiqi ilə bağlı bir sıra tövsiyələr iəli sürətə, münəqışdan təsirlənən bütün torəflərin hüquqlarının bərpasına yönəlmüş səylərin gücləndirilməsi zərurətini qeyd ediblər.

Sessiya iştirakçıları münəqışo nəticəsində zorar görmüş insanların mül-

Beynəlxalq ictimaiyyət zorla yurdlarından çıxarılmış azərbaycanlıların geri qayıtmaq hüququnun təmin olunması məsələsinə həssas yanaşmalıdır

Dekabrin 5-də Qərbi Azərbaycan İcmasının toşkil etdiyi "Qayış hüququ: Ermonistandan zorla çıxarılmış azərbaycanlıların üçün ədalətin tomin edilməsi" adlı II beynəlxalq konfrans çərçivəsində "Münaqışlərdən təsirlənən regionlarda barışqı və sülh quruculuğu səyləri" mövzusunda panel sessiyası toşkil edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, panel Qərbi Azərbaycan İcmasının üzvü, Milli Məclisin deputati Qaya Mömmədovun moderatorluğu ilə keçirilib.

Panelda çıxış edən Madrid Muxtar Universitetinin İqtisadi İdarəetmə

Məktəbinin Elmi Məsləhət Komitəsinin üzvü Uriarte Sançes Karlos, ADA Universitetində İnkıfət və Diplomatıya İnstitutunun nümayəndəsi Damyan Krnjević-Mişković, Böyük Britaniyada "Sühlporv planet" qeyri-hökumət toşkilatının təsisçisi Lord Arnold Dunkan MakNeir və Amerika Dini Azadlıq Mərkəzinin baş direktoru Cannah Skott məməzu oturadı fikir mübadiləsi aparıb, barışqı və sülh quruculuğu prosesinin ehəmiyyətini vürgülayıblar.

Bildirilib ki, azərbaycanlılar və ermənilər sülh şəraitində yaşamalıdır. Belə ki, regionda sülh bərqərar etmək çox mühüm məsələdir. Beynəlxalq ictimaiyyət zorla öz yurdlarından çıxarılmış azərbaycanlıların geri qayı-

maq hüququnun tomin olunması məsələsinə dəha həssas yanaşmalı, regionda davamlı sülhün qurulması üçün bu hüququn həyata keçirilməsinə dəstək verməlidir. Müzakirov zamanı sülh quruculuğunun yalnız ədalətin bərpası şəraitində mümkün olduqda, zorla didiğən salınmış insanların hüquqlarının tanınmasına işbu prosesin osas komponentlərindən biri olduğu bildirilib. Panel iştirakçıları münaqışlərdən təsirlənən regionlarda davamlı sülhün bərqərar olunması üçün beynəlxalq səylərin gücləndirilməsinin ehəmiyyətini xüsusi vürgülayıblar.

Cıxışçılar Bakıda keçirilən COP29 konfransına toxunaraq iqlim dayışıklılığı vürgülayılar.

yi, ətraf mühitin qorunması istiqamətində keçirilən tədbirlər sırasında dünyada insan hüquqları barədə konfranslar da toşkilinin ehəmiyyətindən bəhs ediblər. Həmçinin qeyd edilib ki, azərbaycanlıların etnik təmizləməyə məruz qalması səbəbindən Ermonistanda yaşayan azərbaycanlıların əmlak hüquqları da müzakirov mövzusudur.

Paneldə cıxışlar zamanı Ermonistana nüvə elektrik stansiyasından istifadə etdiyi və bununla nüvə materiallarının sizməsi tohlükəsi varlığı qeyd olunub. Bildirilib ki, bu, noinki Ermonistana, həm də Azərbaycana və qonşu ölkələrə təsir edir. Odur ki, heç kimin havanı çırklondurmək hüquku yoxdur.

Beynəlxalq vəkillik və diplomatiya yurdlarından zorla didərgin düşmüş insanların hüquqlarının bərpasında mühüm rol oynayır

Dekabrin 5-də Qərbi Azərbaycan İcmasının toşkil etdiyi "Qayış hüququ: Ermonistandan zorla çıxarılmış azərbaycanlıların üçün ədalətin tomin edilməsi" adlı II beynəlxalq konfrans çərçivəsində "Beynəlxalq vəkillik və diplomatiyanın rolü" mövzusunda panel sessiyası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dişinin tomin edilməsi Cənubi Qafqazda sülh və sabitliyə töhfə verəcək.

Onun sözlerinə görə, 30 il sonra Azərbaycan özü ədaləti bərqərar etmək məcburiyyətində qaldı və torpaqlarını işgaldən azad etdi. Bu gün həmin ərazilərdə geniş bərpə-quruculuq işləri həyata keçirilir. Azərbaycanlılar ar-

tıq öz torpaqlarına qayıdır. O, Cənubi Qafqazın rıfahə qovuşacağına inamını ifadə etib, Türkiyənin sülh dənişənləri prosesinə dəstəyini göstərməyə davam edəcəyini diqqət qatdırıb.

Digər çıxış edənlər - Böyük Britaniyada "Economy-first Limited London" şirkətinin direktoru, jurnalist Klaus-Peter Ralf Jurgens, Brüssel Enerji Klubunun nümayəndəsi Marat Terterov, İspaniyanın Deusto Universitetinin professoru Susana Manqana və Xorvatiyada İnkıfət və Beynəlxalq

Münasibətlər İnstytutunun aparıcı eksperti Krsevan Antun Duymović beynəlxalq hüquq normalarının qorunması və onların effektiv tətbiqinin ehəmiyyətinə vürgülayıblar. Qeyd olunub ki, beynəlxalq vəkillik və diplomatiya münaqışşossonrası cəmiyyətlərin yenidən qurulması, yurdurlardan zorla didiğən dəməşə insanların hüquqlarının bərpası və regionda davamlı sülhün tomin olunmasına mühüm rol oynayır.

Azərbaycan 30 il sonra öz torpaqlarını işgaldən azad edib, qələbə qazanıb. Beynəlxalq İctimaiyyət də Cənubi Qafqazda bas verənləri diqqətli izləməlidir. Ona görə ki, zaman ötdükçə əhalinin geri dönüş prosesi longiyr. Bu səbəbdən proses sürətləndirilməlidir. Cıxış edənlər beynəlxalq hüquq cəmiyyətindən ədalətin bərpasının regionda uzunmüddətli sabitlik və barışqı üçün osas şərt olduğunu vürgülayıblar.

İştirakçılar həmçinin Bakının COP29-a uşurla evsahibiyi etməsindən danışır və bu mühüm tədbirin nəticələrini toxunub.

"Ermənistandan zorla çıxarılmış azərbaycanlılar üçün ədalətin təmin edilməsi" mövzusunda keçirilən II beynəlxalq konfransın ilk günü başa çatıb

Qərbi Azərbaycan İcmasının toşkilatçılığı ilə "Qayış hüququ: Ermonistandan zorla çıxarılmış azərbaycanlılar üçün ədalətin tomin edilməsi" mövzusunda keçirilən II beynəlxalq konfransın ilk günü olduqları əmlaka yiyələnməlidirlər. Biz Azərbaycan irlərinin Ermonistandan məhv edildiyini müşahidə etmişik. Bu, Azərbaycanın və qərbi azərbaycanlıların irlərinin pozulması deməkdir", - deyə o vurgulayıb.

Qərbi Azərbaycan İcması Ağsaqqallar Şurasının sədri akademik Əhliman Əmiraslanov çıxışında bugünkü tədbirdə Ermonistandan azərbaycanlıların zorla çıxarılmasının tarixindən dəlib, qaydişin hüquqi əsərləri və humanitar məsələlərin geniş müzakirə edildiyini bildirib.

"Qərbi Azərbaycan İcması olaraq, bu platforma her il davam etdirmək, və məhv ətrafında dəfənən təsdiq etmək. Şura sədri akademik Əhliman Əmiraslanov çıxışında bugünkü tədbirdə Ermonistandan azərbaycanlıların zorla çıxarılmasının tarixindən dəlib, qaydişin hüquqi əsərləri və humanitar məsələlərin geniş müzakirə edildiyini bildirib.

Konfransın ilk günündür bağlanmış mərasimində çıxış edən Avrasiya Araşdırma Mərkəzinin aparıcı tədqiqatçıları Jakub Voitsex Koreyba bildirib ki, dünyani yaşamاق üçün daha yaxşı məkanəməşviri lazımdır. O qeyd edib ki, insanları yaşadıqları orzidan zorla qovulması heç bir halda qəbul edilməməlidir. Qayış hüququnun beynəlxalq hüquqda təsbit edilib. Məhz ona görə də biz hüquq bərqərar etmək üçün müvafiq hüquqi alətlər yaratmışıq.

"Ermonistandan qərbi azərbaycanlıların torpaqlarına qayıtmak hüququnun icrasına imkan vermir. Ermonistandan hökmüdü məsadirə etdiyi və əla keçirdiyi əmlakı qaytarmalı, yaxud təmininə dəbəməlidir. Qayda belədir. İnsanlar dədəbə torpaqlarına qayıtmalıdır. Vaxtilə sahib

Qayış edən kənara konfrans dekabrin 6-də davam edəcək. Sabah qonaqlar Bakı ilə tanış olacaq, həmçinin beynəlxalq konfransın mədəni hissəsini keçiriləcək. Zirədə Ekiparkda tədbir istirakçıları ilə birgə ağaçəkmə aksiyasının keçirilməsi də növərdə tutulur.

Maltanın UNESCO üzrə Milli Komissiyasının prezidenti:

"Azərbaycanın mədəni irlərinin qorunmasına beynəlxalq gücü də cəlb etmək lazımdır"

"Qayış hüququ: Ermonistandan zorla çıxarılmış azərbaycanlıların üçün ədalətin tomin edilməsi" adlı II beynəlxalq konfrans çərçivəsində "Mədəni irlərin bərpası və qorunması" mövzusunda panel sessiya keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, panel Bakının Beynəlxalq Multikultural Mərkəzinin icraçı direktoru Rəvan Həsənovun moderatorluğu ilə keçib.

Paneldə çıxış edən Malta Milli UNESCO üzrə Milli Komissiyasının prezidenti Raymond Bondin bildirib ki, irlələrə səlxalı sociyoləndirən xüsusiyyətlərin toplusudur və buna görə də bozi pişniyyəti güvvələrinə ələ keçirətək vəsiyətini kimi istifadə edilə bilər. O qeyd edib ki, qərbi azərbaycanlılar bu kimi hallara qarşı çox ehtiyatlı olmalıdır. Məsələn, Şəşədəki kilsələr ermənilər öz-ləri işgal dövründə dağıtılmışdır,

caq elo təqdim edildi ki, guya azərbaycanlılar onu daşıdır. Daha sonra iddia edildi ki, Azərbaycan onun görüntüsünü dəyişib, halbuki 40 il əvvəlki görüntünün doyişəcək heç no edilməyib.

"Beynəlxalq arenada Azərbaycanla bağlı qoroz, yanlış fikirçılardır. Reallıqları təqdim edərək bunnuların qarşısı alınmalıdır. Qeyd edim ki, mon Karabağda olmuşam, orada həddən çox mina basdırılıb. Hesab-

lamalarə əsasən, həmin əraziləre işgal dövründə Ermonistandan tərafından bir milyondan çox mina basdırılıb. Azərbaycan iso həmin əraziləri hazırda həyata qaytarmağa çalışır. Həmçinin tarixi və mədəni irlərin qorunması işlərinə beynəlxalq gücü də colb etmə lazımdır", - deyə diqqət qatdırıb.

Paneldə çıxış edənlər - Belçika yerləşən Avropa İnkıfət və Tədqiqat Akademiyasının üzvü Xa-

nim Aïsha Başa, İslam Dünyası Təhsil, Elm və Mədəniyyət Təşkilatının (ICESCO) İnsan və sosial elmlər sektorunun direktori xanım Ramata Almamy Mbaye, Buxarest Bolodiyosunun Böyükşəhər Kitabxanasında Nadir kolleksiyal şöbəsinin kuratoru və UNESCO-nun eksperti xanım Nikoleta Zagura, İordaniyada Haşimi Universitetinin Kraliça Rania adına İrs fakültəsinin professoru Mohammed Vahib

Hüseyin mədəni irlərin qorunmasının ehəmiyyəti, tarixi abidələrin bərpası və gələcək nəsillərə ötürümləsi ilə bağlı mühüm məsələləri müzakirə ediblər. Ermonistandan ərazi-zində Azərbaycan xalqına məxsus yüzlərlə tarixi abidənin möhv edilməsi, mənimşənilməsi və ya təhrif edilməsi ilə bağlı faktlar geniş müzakirə olunub.

Cıxış edənlər vürgülayıblar ki, mədəni irlər təkcə bir xalqın tarixini

və kimliyini eks etdirmir, həm də böşəriyyətin ortaş sərvəti kimi qorunmalıdır. Bu kontekstdə mədəni irlərin təhrif edilməsi, dağıdılması və ya qeyri-qanuni yolla mənimşənilməsi ilə bağlı məsələlər diqqət mərkəzində olub. Xüsusilə münaqış şəbəkələrində və işğal altında olan ərazilərdə mədəni irlərin möhv edilməsi hallarına qarşı beynəlxalq hüquqi mexanizmlərin gücləndirməsinin vacibliyi qeyd edilib.

Sonda istirakçılar mədəni irlərin tarixi abidələrin qorunmasının global ehəmiyyətini bir dəfə vürgülayıb, bu istiqamətdə səylərin artırılmasına çağırış ediblər.

İndoneziyalı parlamentari:

"Dünya ictimaiyyəti qərbi azərbaycanlılarla bağlı ədalətsizliyə göz yummamalıdır"

Qərbi Azərbaycan İcmasının toşkilatlığı ilə Bakıda keçirilən "Qayıdış hüquq: Ermonistandan zorla çıxarılmış azərbaycanlılar üçün ədalətin tomin edilməsi" mövzusunda ikinci beynəlxalq konfransı çərçivəsində icmanın İdarə Heytinin sədri, Milli Məclisin deputati Əziz Ələkbərli İndoneziya parlamentinin Regional Nümayəndələr Şurasının üzvü İl.X.Əbdül Həkim ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, gərüşdə icma sədri indiki Ermonistandan 300 mina yaxın qərbi azərbaycanlıların çıxarılmasına və onların hełə də geri qayıda bilməməsinin beynəlxalq hüququn norma və prinsiplerini zidd olduğunu vurğulayıb. O bildirib ki, geri qayıdış öz ata-baba yurdundan çıxarılan azərbaycanlıların tomol hüququndur.

Öz növbəsində İl.X.Əbdül Həkim dünya ictimaiyyətinin

bu ədalətsizliyə göz yummamalı olduğunu diqqətən qarşıdır. O, beynəlxalq toşkilatlarda və qurumlarda bu istiqamətdə müzakiroların mümkün qədər qarşılımasına dünya birliyi tərəfindən şəraitin yaradılmasına mühüm olduğunu vurğulayıb.

İordaniyalı professor xalqımızın üzləşdiyi deportasiyalar barədə məlumatlandırılıb

Bakıda keçirilən "Qayıdış hüquq: Ermonistandan zorla çıxarılmış azərbaycanlılar üçün ədalətin tomin edilməsi" mövzusunda ikinci beynəlxalq konfransı çərçivəsində Qərbi Azərbaycan İcmasının Müşahidə Şurasının sədri, professor Misir Mərdanov dekabrın 5-də İordaniyanın Haşimi Universitetinin Queen Rania adına Turizm və irs fakültəsinin professoru Moh'd Waheed Ali Hussein ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Misir Mərdanov son 200 il ərzində soydaşlarımızın üz-

ləşdiyi müsibətlər barədə qonağa məlumat verib. Bildirib ki, 1987-1991-ci illərdə Ermonistandan 300 mina yaxın qərbi azərbaycanlıların geri qayıdış hüquq bütün beynəlxalq sənədlərdə təsbit edilib.

"Azərbaycanlılara qarşı törədilən haqsızlıqlar qəbuledilməzdür"

Qərbi Azərbaycan İcmasının "Qayıdış hüquq: Ermonistandan zorla çıxarılmış azərbaycanlılar üçün ədalətin tomin edilməsi" mövzusunda ikinci beynəlxalq konfransı çərçivəsində Qərbi Azərbaycan İcmasının üzvü, Milli Məclisin deputati Şahin İsmayılov ilə təsisçi, Asiya Diplomatiya və Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunun nümayəndəsi Sunil KC arasında ikitərəfli görüş keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, gərüşdə deputat Məlahot İbrahimqızı Böhrendan sonra uğşaların düzümlüyü, öz üzrə mütəxəssis Osamudiamet Otasov ilə görüşüb.

Qərbi Azərbaycan İcmasının Qadınlar Şurasının sədri, Milli Məclisin deputati Məlahot İbrahimqızı Böhrendan sonra uğşaların düzümlüyü, öz üzrə mütəxəssis Osamudiamet Otasov ilə görüşüb.

Daha sonra Roma Sapienza Universitetinin Beynəlxalq Hüquq üzrə omadəsi Doktor Valentina Çabert ilə görüş olub.

Deputat: "Qərbi azərbaycanlıların tərk etdikləri yaşayış məntəqələrinin əksəriyyəti bu gün də boş və viranədir"

Bakıda keçirilən Qərbi Azərbaycan İcmasının "Qayıdış hüquq: Ermonistandan zorla çıxarılmış azərbaycanlılar üçün ədalətin tomin edilməsi" mövzusunda ikinci beynəlxalq konfransı çərçivəsində Qərbi Azərbaycan İcmasının üzvü, Milli Məclisin deputati Şahin İsmayılov ilə təsisçi, Asiya Diplomatiya və Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunun nümayəndəsi Sunil KC arasında ikitərəfli görüş keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, gərüşdə Şahin İsmayılov 1987-1991-ci illərdə öz evlərindən zorla çıxarılan qərbi azərbaycanlılar 35 ildir oraya qayıda, doğmalarının mezarını ziyan edə bilmədiklərini qeyd edib. Deputat bildirib ki, soydaşlarımızın tərk etdikləri yaşayış məntəqələrinin əksəriyyəti bu gün də boş və viranədir, mədeni irləsimiz dağıldıb, mozarlıqlarımız yerlər yekən edilib. Sunil KC belə halların tomlə insan hüquqlarına zidd olduğunu deyib, bu kimi faktların beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərino xələl gotirdiyini vurğulayıb.

Samil AYRIM: "Qərbi azərbaycanlıların problemlərini dünyaya çatdırmalı"ıq"

"Biz bu gün burada ədalətli bərqrar etmək, insan haqlarını qorumaq və tarixi bir məsuliyəti yerinə yetirmək məqsədilə bir araya gəlmişik. Təessüflər olsun ki, 1988-ci ildə Qərbi Azərbaycandan 300 minən çox azərbaycanlı öz torpaqlarından və qohumlarının mezarlarını yerləşdiri orazi lərden ermənilər tərəfindən zorla deportasiya edilib. Təbii ki, onlar böyük əzəz və çotinliklər yasadılar".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözələri Türkiyə-Azərbaycan parlamentlərə dostluq qrupunun rəhbəri Şamil Ayrim dekabrın 5-də Bakıda keçirilən "Qayıdış hüquq: Ermonistandan zorla çıxarılmış azərbaycanlılar üçün ədalətin tomin edilməsi" mövzusunda ikinci beynəlxalq konfransında çıxış zamanı səsləndirib.

"Azərbaycan bu gün orası bütövülüyüne nail olub. Biz qərbi azərbaycanlıların problemlərini dünyaya çatdırmalı"ıq"

Azərbaycan və Türkiye Əmanətlərin Sığortalanması fondları məlumat mübadiləsini müzakirə edib

Türkiyənin Əmanətlərin Sığortalanması Fonduun rəhbəri Fatih Rüştü Karakaş, fond rəhbərinin müavini və "YAZ Bilgi Sistemleri" İdarə Heytinin sədri Melek Kürçəmənoğlu, "YAZ Bilgi Sistemleri"nin baş direktoru Fatih Hastırk və biznes inkişafı üzrə mənecəri Gökberk Yılmazdan ibarət nümayəndə heyəti ölkəmizdə rəsmi işgəzar səfərdə olub.

Əmanətlərin Sığortalanması Fonduun (ƏSF) AZƏRTAC-ə bildirilər ki, məqsəd rosmi görsün keçirilməsi, təcrübi məbadiləsi və hər iki təşkilati məraqlandıran məsələlərin müzakirəsi olub.

Şəfərin ilk günü nümayəndə heyəti Şəhidlər xiyabanı, Fəxri xiyabanı və Bakıdakı "Türk Şəhidliyi" abidəsini ziyarət edib.

Şəfərin ikinci günü hər iki fond arasında geniş tərkibdə rəsmi görüş keçirilib.

Görüş ƏSF-nin icraçı direktoru Tural Piriyevin açılış nitqi ilə başlışan, daha sonra fondun Risklərin idarəe edilməsi, təhlil və investisiya departamentinin direktoru tərəfindən qurum baredo ümumi məlumatı əks etdirən, Maliyyə Departamentiñ direktoru Vüqar Aslanzadə tərəfindən fondun maliyyə vəziyyəti barədə, Hüquq Departamentiñ direktori Azər Əmirov tərəfindən hüquqi məsələlərlə

bağlı, IT və təhlükəsizlik departamentinin direktoru Emil Quliyev tərəfindən fondun faaliyyətindən informasiya texnologiyalarının tətbiqi məsələləri ilə bağlı təqdimatlarla, habelə qarşılıqlı müzakirələr və məlumat mübadilələri ilə davam edib. Görüş çərçivəsində Türkiye Əmanətlərin

"YAZ Bilgi Sistemleri" şirkətinin nümayəndələri arasında həmin şirkətin təklif etdiyi xidmətlər, məhsullar və Türk-İş Əmanətlərin Sığortalanması Fondunda tətbiq edilən informasiya texnologiyaları həlləri barədə təqdimatları və məlumat mübadiləsini əhatə edən ayrıca görüş keçirilib.

Bakıda Türk Ticarət Mərkəzi açılıb

Bakıda Türk Ticarət Mərkəzinin açılışı olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, mərkəzin açılışında Türkşəhərin Azərbaycandakı sofi Cahit Bağış, Kiçik və Orta Biznes İnkışafı Agentliyinin (KOBİA) İdarə Heytinin sədri Orxan Məmmədov və digər şəxslər iştirak ediblər. Mərkəzə konfrans salonu, təlim-tədris mərkəzi, sərgi sahələri, ofis təmsilcilikləri və milli yeməklorundan ibarət restoranlar var.

Türk Ticarət Mərkəzinin əsas məqsədlərindən biri Türkiyədən gələn iş adamlarına beynəlxalq bazarlarla çıxış imkəni da təqdim edəcək.

NATO-nun nümayəndə heyəti təhsil müəssisələri və hərbi hissəni gəzib

"15-ci NATO günləri" todbiri çərçivəsində ölkəmizə sefər edən NATO-nun Avropa Ali Müttəfiq Qüvvələr Komandanlığının (SHAPE) Qərargah roisiinin müavini - Tərəfdarlı İdarəsinin roisi kontr-admiral Gunnstein Brusdalın rəhbərlər etdiyi nümayəndə heyəti hərbi təhsil müəssisələrindən "N" hərb hissəsində olub.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilib ki, NATO-nun nümayəndə heyəti əvvəlcə Heydər Əliyev adına Hərbi İstيتutda qolub. Qonaqlar Heydər Əliyev adına Hərbi İstitetin fəaliyyəti, tədris programları və beynəlxalq əməkdaşlıq sahəsində görülən işlər haqqında brińiq toqquim edilib.

Sonra Milli Müdafiə Universitetinin Hərbi İdarəetmə İstitetinən Hərb Oyunları Mərkəzi ziyarət olunub.

Burada qonaqlar 2024-cü il üçün Fərdi Tərəfdarlılıq üzrə Əməkdaşlıq Programını

çərçivəsində NATO-nun Brunssumda yerləşən Müşterek Qüvvələr Komandanlığının mobil təlim qrupu tərəfindən keçirilən "Təlim və məşə kursu"nu izleyiblər.

Daha sonra NATO nümayəndə heyəti Hərbi Döñiz Qüvvələrinin "N" hərb hissəsinə ziyanət edib.

Qonaqlar hərbi hissənin yaranma tarixi və icra olunan fəaliyyətlərlə bağlı brińiq toqquim olunub.

Qərşidə Azərbaycan-NATO əlaqələrin uğurlu inkişaf yolundan, Azərbaycan Ordusunda aparılan işlətlərə dənmişdir, maraq doğuran bir sıra məsələlər müzakirə edilib.

Sonda nümayəndə heyəti NATO-nun Əməkdaşlıq imkanları Konsepsiyası proqrama boyan edilmiş. Dönəndə qadağā əməkliyatlardır üzrə göyərtə-xartış rəspunun döyüş hazırlığı üzrə möşguləsiniz izleyib.

Əlahiddə Ümumqoşun orduda komanda-qərargah təlimi keçirilib

Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun (ƏÜO) 2024-cü il üçün hazırlıq platforma uyğun olaraq, növbəti komanda-qərargah təlimi keçirilib.

Qərargahların əməkliyatlardır şəraitində idarətəm bacarıqları yoxlanılıb.

Real döyüş şəraitində uyğun keçirilən təlimdə rakət və artilleriya bölmələri sərti düşmənən planlı və plandankənar hədəfərləri atəşli mövhib edilib.

Komanda-qərargah təlimində qarşıya qoyulmuş tapşırıqlar tam həcmədə yerinə yetirilib.

Londonda COP29-un nəticələri və Xəzər regionunun enerji təhlükəsizliyi müzakirə edilib

Xəzər Siyaset Mərkəzi Londonda "Xəzər Enerji Təhlükəsizliyi və COP29-dan sonra" mənzusunda konfrans təşkil edib.

AZERTAC xəber verir ki, konfransda çıxış edən Xəzər Siyaset Mərkəzinin direktoru Əlişan Nifti Xəzər regionunun enerji təhlükəsizliyi və "yaşıl enerji" kecidində artan əhəmiyyətini vurgulayıb.

O bildirib ki, Xəzər regionunda xüsusiələr son bir ilə dədiplomatik səylər və əməkdaşlıq yüksək seviyyəyə çatıb. Ə.Nifti COP29-un region üçün xüsusi əhəmiyyət daşıdığını və Xəzər regionunun qlobal gündəlikdə əhəmiyyətini bir daha sübut etdiyi dərəcədə.

Britaniyanın Xəzər İşlər Nazirliyi ilə Enerji Təhlükəsizliyi və Sifir Emissiya Departamentiñin birgə yaradıgitı Beynəlxalq Enerji Bölməsinin direktor müavini Sofi Vestleyk Xəzər regionunun enerji təhlükəsizliyi və "yaşıl enerji" potensialına diqqət çəkib. Sofi Vestleyk qeyd edib ki, Xəzər regionu Avropa üçün enerji təhlükəsizliyi və diversifikasiya baxımından strateji tərəfdarlıdır. COP29 haqqında da fikirlərini bəllişdirən Sofi Vestleyk Azərbaycanın sedriyi ilə əldə olunan razılışanın yüksək qiymətləndirib: "Biz COP-da razılışmanın əldə olunmasından cənab münnəkənu və Azərbaycanın sedriyi buna nail oludugu üçün töbük edirik".

Azərbaycanın Britaniyadakı sedri Elin Süleymanov COP29-un bölgəde keçirilməsini tarixi hadisə adlandırmış və Azərbaycanın bu prosesdəki liderliliyini yüksək qiymətləndirib. O, çıxış zamanı Azərbaycan, Qazaxistannan və Özbekistandan arasında "yaşıl enerji" üzrə üçtorəflə tərəfdəşlərinin quşulmasına xüsusi qeyd edib. Elin Süleymanov COP29-dakı iştirakı

oldə edilən "Bakı maliyyə hədəfi"ni uğur adlandırmış.

"Bu cür konfransın ilk dəfə olaraq bizim regionda keçirilən tarixi əhəmiyyət daşıyır. Azərbaycanın sedriyi ilə bu konfransın iqtisadi dəqiqətliyənən, hər cür siyasi və geosiyasi çətinliklərə baxmayaraq, böyük nəaliyyətdir. Bakı konfransının en müümət notisi yeni kollektiv maliyyə hədəfinin müəyyən edilməsi oldu. Mövəsət geosiyası və iqtisadi reallıqlarda iqtisadi həssas hökümlər üçün 300 milyard dollarlıq əsas maliyyə ehtiyatı ayrılmışdır. Bu ümumi hədəfin 1,3 trilyon dollar olaraq müəyyən edilmişdir. Bu qərar 15 illik neticosuz müzakirələrən sonra Bakıda əldə edildi və bu, region üçün böyük nəaliyyətdir", - deyə E.Süleymanov vurğulayıb.

Sofit Vestleyk qeyd edib ki, Xəzər regionu və Qazaxistannan COP29-dakı iştirakı təməmləməsindən sonra Bakıda əldə edildi və bu, region üçün böyük nəaliyyətdir", - deyə E.Süleymanov COP29-dakı iştirakı

barlı təminatıçına çevirməyi hədəfləyirik. Bu möqsədə çatımaq üçün beynəlxalq tərəfdəşlərimizlə birgə çalışmağa hazırıq".

Özbekistanın Böyük Britaniyadakı sedri Rövşən Usmənov COP29-un Mərkəzi Asiya regionu üçün əhəmiyyətini vurgulayıb. O, Azərbaycanın təşkilatçılığı yüksək qiymətləndirib. COP29-un regiondakı ölkələrin problemlərini və çəçirşələrini müzakirə etmək üçün əla platforma olduğunu deyib. Sofit Vestleyk qeyd edib ki, COP29-una qarşıya qoymuşluqda xatırlayıb və bildirib ki, bu noticoların həyata keçirilməsi qətiyyəti və koordinasiyasi addımlar teleb edir.

Konfransda həmçinin Avropa İttifaqının Böyük Britaniyadakı Nümayəndələrinin enerji məsləhətçisi Nikolas Rey, "TelosNRG" şirkətinin sadri Anqus Miller, Exeter Universitetinin Biznes Əlaqələri və İnnovasiya üzrə prorektor müavini Dr. Stuart Brocklehurst, "British Expertise International"da İnfrastruktur, İqlim və Tibiot üzrə direktor Aleksandra Barnes da çıxış ediblər.

Şəhərinən həmçinin Avropa İttifaqının Böyük Britaniyadakı Nümayəndələrinin enerji məsləhətçisi Nikolas Rey, "TelosNRG" şirkətinin sadri Anqus Miller, Exeter Universitetinin Biznes Əlaqələri və İnnovasiya üzrə prorektor müavini Dr. Stuart Brocklehurst, "British Expertise International"da İnfrastruktur, İqlim və Tibiot üzrə direktor Aleksandra Barnes da çıxış ediblər.

Türkisinin Britaniyadakı sedri Osman Koray Ertaş Türkmen 2023-cü ilə qədər iqtisadi hədəflərinən damışdır. Diplomat "yaşıl keçid" və enerji təhlükəsizliyi arasında balansın qorunması əhəmiyyətinə də toxunub.

Qazaxistannan Böyük Britaniyadakı sedri Maqjan İlyasov COP29-un region üçün çox vəcib bir platforma olduğunu və region ölkələrinin həmçinin regiondakı əməkdaşlığın gücləndirilməsinin və dayanıqlı enerji layihələrinin həyata keçirilməsinin önmə vəqrgulayıb.

Cənab Vestleyk qeyd edib ki, "yaşıl enerji" kecidinin vacibliyini və Xəzər regionunun bu prosesdəki rolunu müzakirə ediblər. Tədbir zamanı həmçinin regiondakı əməkdaşlığın gücləndirilməsinin və dayanıqlı enerji layihələrinin həyata keçirilməsinin önmə vəqrgulayıb. Cənab Vestleyk qeyd edib ki, Xəzər regionunu dayanıqlı enerji mənbələrinin eti-

Mərkəzi Asiyada ilk dəfə Özbəkistanda Azərbaycan QHT-ləri ilə bağlı əməkdaşlıq forumu olub

Dekabrın 5-də Daşkənddə ilk dəfə Özbəkistan-Azərbaycan QHT-lərinin forumu işə başlayıb.

AZERTAC xəber verir ki, forumdan əvvəl Azərbaycan nümayəndə heyəti Özbəkistannın məvafiq qurumlarının rəhbər şəxsləri ilə birgə Daşkənddə Ümummilli Lider Heydər Əliyev meydənında yiyarot edib. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının QHT-lər iş və kommunikasiya şöbəsinin QHT-lərlə iş sektorunu müdürü Tural Əliyev, Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyinin icraçı direktori Ayyub Əliyev, Milli Məclisin deputatı Azor Allahveronov, Azərbaycan Milli QHT Forumunun İdarə Heyetinin sedri Ramil İskenderli, Özbəkistannın Qeyri-Hökumət Qeyri-Kommersiya Təşkilatları Milli Assosiasiyanın sedri Kamoliddin İsləmoxayev, və digər şəxslər Ulu Öndərin abidiyinə ömürün tərəflərini təqdim etdilər.

Forumun rəsmi açılış mosasimi her iki ölkənin Dövlət himnlarının səsləndirilməsi ilə başlayıb. Özbəkistannın Qeyri-Hökumət Qeyri-Kommersiya Təşkilatları Milli Assosiasiyanın sedri Kamoliddin İsləmoxayev 2023-cü ilin noyabrında Füzulidə Azərbaycan-Özbəkistan QHT-lərinin Əməkdaşlıq Forumunu məmənluqla xatırlayıb və bildirib ki, Azərbaycan təsirlərinə COP29-qa çərçivəsində qəbul edilən qərarların əhəmiyyətinə toxunub. O, COP29-ə noticoların yeni əməkdaşlıq imkanları yaratdığını deyib. Sofit Vestleyk qeyd edib ki, bu noticoların həyata keçirilməsi qətiyyəti və koordinasiyasi addımlar teleb edir.

Özbəkistannın Ali Məclisi yənəməsi, əlaqələrin genişləndirilməsi, ölkələrin genişləndirilməsi dörvən mühüm çağırışdır. Azərbaycan və Özbəkistan münasibətləri sürətli inkişaf edir, bu tarixi uğur Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyevin yüksərən yüksək səyəsəti səyəkonur. Həm Azərbaycan, həm də Özbəkistən öz xalqlarının milli məraqlarını osaslanan müstəqil, ləyəqətli siyaset yürüdürlər.

O, COP29-la əlaqədər ilk gündən Azərbaycana verilən qardaş dəstəyinə görə Özbəkistan QHT-lərinin təşəkkürünə bildirərək deyib: "Ötən müddətdə 100-aya yaxın Özbəkistan QHT-si COP29-la əlaqədər Azərbaycanla homroylıq bəyanat yayıb. Onlar türk dünyasında ilə dəfə COP29-a evsahibliy və sədrlik edən Azərbaycana güclü dəstək ifadə ediblər. Yeri gəlmüşkən, ölkələrimiz artıq "yaşıl enerji" sahəsində də six əməkdaşlığı başlayır. COP29 çərçivəsində Tərəfəvələr tərəfdərliyi və təhlükəsizliyi təsdiq ediblər. Tədbir içini sessiyalarla davam edib.

Kontinental nümayəndə heyəti özdən çox faal iştirak etdi, vacib toşəbbüsler irəti sürüldü.

Tural Əliyev Azərbaycan və Özbəkistannın QHT-lərlə işleyən müvafiq dövlət qurumlarının QHT-lər üçün birgə qrant müsbəqəsi elan etməsinin vaxtının çatlığı da qeyd edib. "Biz buna hazır olduğumuzu boyanırdıq. Özbəkistana qədər dəfə dekabrın birinci həftəsi, özbəkistani iş sektorunu tətbiq etdirdi. Azərbaycan QHT Forumunun İdarə Heyetinin sedri Ramil İskenderli, Özbəkistandakı "Mərkəzi Əsər" Şöbənin müdürü Tural Əliyev, Qeyri-Hökumət Qeyri-Kommersiya Təşkilatları Milli Assosiasiyanın sedri Kamoliddin İsləmoxayev və digər şəxslər Ulu Öndərin abidiyinə ömürün tərəflərini təqdim etdilər. Tədbirdə özlərini təqdim ediblər.

QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Agentliyinin icraçı direktoru Aygün Əliyeva qeyd edib ki, ötən il Füzulidə baş tutan forumdan sonra iki ölkənin QHT-ləri arasında əməkdaşlıq güclənilər, agentlik və əlaqələrin dəha da genişləndirilməsi üçün qarşılıq dörvədə dəfa olur. Rəsmi açılış mərasimində Özbəkistannın Ali Məclisi Sənatının nümayəndələri, Azərbaycan və Özbəkistandan olan bir qrup QHT təmsilcileri təşkil ediblər. Forumda Azərbaycanla bağlı videoçarx da nümayiş olunub.

Tədbir içini sessiyalarla davam etdirəcək.

Özbəkistan-Azərbaycan QHT-lərinin əməkdaşlıq Forumu sessiyalarla davam edib

Daşkənddə Özbəkistan-Azərbaycan QHT-lərinin əməkdaşlıq Forumu sessiyalarla davam edib.

AZERTAC xəber verir ki, "Zəfer" Şöbənin Ailələrinə Dövlət İctimai Birliyinin sedri Sevinc Alizadə "Qadınların sosial heyətində faaliyyətinin təmİN edilməsi: çağırışlar və perspektivlər", "Avrasiya Migrasiya Təşəbbüsleri Platforması" İctimai Birliyinin sedri, deputat Azor Allahveronov "Azərbaycanda sosial əhəmiyyətli məsələlərin həllində inkişaf" və "QHT-lərin rolu" deyib. Azərbaycan Milli QHT Forumunun İdarə Heyetinin sedri Ramil İskenderli "Azərbaycanda insan hüquqları, qanunverciliq təşəbbüsleri və gender problemlərində QHT-lərin rolu", "İcmaların inkişafı Mərkəzi" İctimai Birliyinin sedri İlham Abbasbəyli "Azərbaycan Respublikasında dövlət idarəciliyinin və insan hüquqlarının qorunması" və "QHT-lərin rolu" deyib. Sofit Vestleyk qeyd edib ki, bu konfransın keçirilməsi qətiyyəti və koordinasiyasi addımlar teleb edir.

Təqdimatlarından sonra ətraflı müzakirələr aparılıb, Özbəkistan QHT-lərinin sənədləri cavablandırılıb, təcürbə mübadilələri edilib.

Qeyd edək ki, forumda iki ölkənin bir sənət QHT-ləri arasında əməkdaşlıq memorandumları imzalandıb.

Bakı Təşəbbüs Qrupunun təşkilatçılığı ilə Fransa və Niderlandın müstəmləkəciliyi altında olan Sen Martin adasına həsr olunmuş beynəlxalq konfrans keçiriləcək

Bakı Təşəbbüs Qrupunun təşkilatçılığı ilə Fransa və Niderlandın müstəmləkəciliyi altında olan Sen Martin adasına həsr olunmuş beynəlxalq konfrans keçiriləcək.

AZERTAC xəber verir ki, "Sen Martin"da Fransa və Niderland müstəmləkəciliyi - bir

Bu gün Azərbaycan Rabitə və İformasiya Texnologiyaları Sahəsi İşçiləri Günüdür

Teleqrafdan İKT-yə

Hər il dekabrin 6-sı ölkəmizdə Rabitə və İformasiya Texnologiyaları Sahəsi İşçiləri Günü kimi qeyd edilir. Bu gün Prezident İlham Əliyevin 2-dekabr 2006-cı il tarixli sərəncamı ilə təsis olunub.

1976-cı ildə təkcə Bakı telefon şəbəkəsinin güci 1927-ci ilde müşayisədə 20 dəfədən çox artmış, telefon Azərbaycan əhalisinin mösiotinin ayrılmaz hissəsinə çevrilmişdir. Həmin illərdə poçt, teleqraf və teleradio programlarının yayımı sahələri də diqqətləyi inkişaf yolu keçmişdir.

Ölkəmizdə rabitə və informasiya-kommunikasiya texnologiyaları sektorunu hazırlı stürtöf inkişaf Prezident İlham Əliyevin şəxsi diqqəti və qayğısı nəticəsində mümkün olmuşdur.

Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən sözügedən sahənin bu ilin yanvar-oktyabr ayların-

Pabitoçilərin və informasiya texnologiyaları işçilərinin peşə bayramının mözh bu gündə qeyd olunması Azərbaycanda ilk telefon xəttinin çoxlığı ilə təxirə bağdır. Belə ki, 1881-ci il dekabrin 6-də Bakıda "Nobel qardaşları" co-miyayı torəfindən ilk telefon xətti cökülmüşdür.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi illərdə rabitə sahəsi xüsusü inkişaf dövrü keçmişdir. Rabitə sisteminin əsas inkişafı mözh keçən əsirin 70-80-ci illərinə tosadıf edir.

1979-cu ildə Heydər Əliyevin şəxsi rəhbərliyi altında yaradılmış komissiya tərəfindən Bakıda, köhnə telekolların yaxınlığında tikilmiş nəzərdə tutulan 310 metrik yeni telekolların layihəsi təsdiq edilmiş və 1981-ci ildə obyektiñ tikintisine başlanılmışdır. 1990-ci illərdə Azərbaycanda informasiya kommunikasiya texnologiyaları sektorunu inkişaf etməyə başlamış, ölkədə bu yeni sektorun inkişaf prosesi sürətlənmüş, Azərbaycanın internet seqməti genişlənmişdir.

"Azərbaycan"

dənə dənədən inkişaf etməyə başlamış, ölkədə bu yeni sektorun inkişaf prosesi sürətlənmüş, Azərbaycanın internet seqməti genişlənmişdir.

Qeyd edək ki, qəbul mərkəzi icra hakimiyyyəti orqanları və digər idarəəetmə kurumlarının rəhbərlərinin şəhər və rayonlarda dekabr ayı üzrə vətəndaşların qəbulu cəvadlı olmaq əsənət həyata keçirilib.

Qışda xəstələnməmək üçün nə etməliyik?

Qış fəslində soyuq hava, qazalan gürəş işığı və insanlara qapalı mühitlər-

de dənədən vaxt keçirən orqanizmə təsir sızdırır. Bütövdə immunitəni zəiflədəyi üçün xəstəliklərə qarşı müqavimət azaltır, xroniki xəstəliklər kəskinləşir, müxtəlif qrip və soyuqdəyəmə kimi xəstəliklərə yoxlurma riskləri artır.

Statistikaya görə, respirator virus infeksiyalarının artmasi da mözh bu mövsümə tosadıf edir. Bəs sağlamlığımız qorunmaq üçün nələrə diqqət etməliyik? Hansı ehtiyat tədbirləri görməliyik?

Balanslı qidalanma əsas şərtlərdən biridir

Mövzu ilə bağlı qəzetimizə açıqlama veren həkim-infeksiyonist Aşıq Kərimova-nın sözlərinə görə, qış mövsümündə sağlamlığı qorunmaq və xəstəliklərdən uzaq olmaq üçün düzgün qidalanma, gigiyena qaydalarına əməl etmək və sağlam həyat tarzı sürəmkən vacibdir: "Soyuq havalada on cənə yayan xəstəliklər arasında qrip, soyuqdəymə, bronxit və sinüzit kimi to-nəfəs yolu virusları, pnevmoniyi kimi aşığı tonəffüs yolu və homçının bağırsaq infeksiyaları yer alır. Bu xəstəliklərdən dənəhəssas qırplara daxil olan yaşlı insanlar, körpələr, hamilə qadınlar, xroniki xəstəlikləri və zəif immuniteti olan şəxslər yoxdur".

Xəstəliklərdən qorunmaqdən ötrü im-munitəsinin gücləndirilməsinin vacibliyi vurğulayan həkim-infeksiyonist bildir-

rib ki, bunun üçün balanslı qidalanma əsas şərtidir: "Vitamin və minerallərlə zəngin qidaların, xüsusilə C vitamini mənbəyi olan portakal, limon, kivi, brokkoli və çorxanın, D vitaminı tərkibli balıq, yumurta və süd məhsullarının mütəmadi olaraq qəbul edilmesi tövsiyə olunur. Həmçinin sink və selenium kimi minerallərin qəbul edilmesi immun sisteminin güclənməsinə kömək edir. Bu minerallər qoz-fındıq, badam və dənən məhsullarında da təpildilər. İstisna şərbətlər və bulyonlarda bu dənən isidlər və qida maddələri ilə təmin edir. Bütik çayları, xüsusi siliconofil, bal və limonlu hazırlanan içkilər həm immuniteti dəstəkləyir, həm de bedənə istilik verir".

Aşıq Kərimova deyib ki, digər mövsümldə olduğu kimi, qışda da mövsümə uyğun olmayan meyvə və tərəvəzlərə binkidə, emal olunmuş və az qida doyurmayıñ matik məhsullardan uzaq durmaq vacibdir. Kolbasla, sosiska, konservləşdirilmiş məhsullar, çıplıklar, qazlı içkilər və GMO tərkibli qidalar immun sistemini zəiflədir. Şəker və trans yağlarla zəngin

qidalar da bedənə zərər verir, xəstəliklərə qarşı müqaviməti azaldırlar.

Açıq havada gəzmək vacibdir

Havalarda qəsəp körən və temperatur dəyişiklikləri nəticəsində insanların açıq havada keçirdiyi vaxtı nezəro-çarpacaq dərəcədə azaldığını vurgulayan mütəxəssis bunun yanlış olduğunu bildirir. Aiso Kərimovanın sözlərinə görə, açıq havada gəzmək, velosiped sürmək, eyni zamanda mövsümü idman növbələndən istifadə etmək həm psixoloji-mental vəziyyəti yaxşılaşdırır, həm de aktivliyi artıraraq motivasiyam yüksəldir.

Xəstəliklərdən qorunmaq üçün düzgün geyim seçimi də müümüm ohomiyiyot dasıdir. "Qışda çoxqatlı, istiliq saxlayan palṭalar geyimlər, qalın corab vo isti ayaqqabilar istifadə etmək lazımdır. Otaq temperaturu da balansla saxlamaq vacibdir: gün-düz 20-22 dərəcə, gecə isə 18-20 dərəcə olmalıdır. Həmçinin ev vo ofislərin havalandırılması, tomlizləyi riayət edilməsi infeksiyaların yayılmasının qarşısını alır. Gigiyena qaydalarına əməl etmək, əlləri tez-tez yumqa və şəxsi əysələri paylaşmamayaq da profilaktik tədbirlərdəndir. Qiş fəsliندə sağlam qalmak üçün bənəvışyolərə əməl etməkli immun sistemini gücləndirmək, xəstəliklərdən qorunmaq və mövsümü sağlam keçirmək məkməkündür", - deyo həkim-infeksiyonist qeyd edib.

**Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"**

Qəbul otagi: 539-68-71, 538-86-86, 434-63-30, 539-72-39, 539-43-23, 539-44-91, 539-84-41, 539-21-00, 538-42-32, 538-35-55; Beynəlxalq hayat, idman və informasiya şöbəsi: 539-63-82, 432-37-68, 539-56-60, 434-55-58; İdman səyəsət şöbəsi: 539-49-20, 538-31-11; İctimai əlaqələr şöbəsi: 538-84-73; Fotoilüstrasiya şöbəsi: 539-59-33; Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı, IV mərtəbə; contact@azerbaijan-news.az; az.reklam@mail.ru

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə,
"Azərbaycan" nəşriyyatı,
IV mərtəbə
contact@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə,
"Azərbaycan" nəşriyyatı,
IV mərtəbə
contact@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti

539-49-20

OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə

2024-cü il üçün abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır.

Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatyayımı kurularına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpəqət" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azərbətbəuatıyyumu" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzərəşəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Beynəlxalq programın iştirakçıları Şuşa və Xankəndini gəziblər

İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Gənclər Forumu (ICYF) 11-ci iclasında Qarabağın incisi Şuşa şəhəri 2024-cü il üçün "İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının gənclər paytaxtı" elan olunub.

Uzun müddət erməni işğalı altında qalmış Şuşa və Xankəndi barədə tədbir iştirakçılarına otralı məlumat verilib. Şuşa şəhərindən üç gün davam edən tədbirdə İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv müsahidəçi ölkələrdən 300-ə yaxın rəsmi nümayəndəsi, gənclər və könndlüllər iştirak ediblər.

Xatırlaqla ki, 2023-cü ilin oktyabr ayında İOT Gənclər Forumunun İraziyyə Surasi-

nın 11-ci iclasında Qarabağın incisi Şuşa şəhərinin 2024-cü il üçün "İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının gənclər paytaxtı" seçilən əsas şəhəri "Gənclər paytaxtı" seçir və ibuluya bu şəhərə böyük xələq tədbirlər təşkil edir.

İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Gənclər Forumu (ICYF)

ölkələrin inkişafında müəümən rol oynayan, gənclərin bacarıqları artırmaq məqsədilə hər il İOT-ə üzv ölkələrdən bir şəhəri "Gənclər paytaxtı" seçir və ibuluya bu şəhərdə böyük xələq tədbirlər təşkil edir.

Xatırlaqla ki, 2023-cü ilin oktyabr ayında İOT Gənclər Forumunun İraziyyə Surasi-

nın 11-ci iclasında Qarabağın incisi Şuşa şəhərinin 2024-cü il üçün "İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının gənclər paytaxtı" seçilən əsas şəhəri "Gənclər paytaxtı" seçilən əsas şəhəri "Gənclər paytaxtı" təqdim olunub.

Seyran CAVADOV,
"Azərbaycan"

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti

539-49-20

BAŞ REDAKTOR

**Bəxtiyar
SADIQOV**

Əlaqə telefonları:

Qəbul otagi: 539-68-71, 538-86-86, 434-63-30, 539-72-39, 539-43-23, 539-44-91, 539-84-41, 539-21-00, 538-42-32, 538-35-55; Beynəlxalq hayat, idman və informasiya şöbəsi: 539-63-82, 432-37-68, 539-56-60, 434-55-58; İdman səyəsət şöbəsi: 539-49-20, 538-31-11; İctimai əlaqələr şöbəsi: 538-84-73; Fotoilüstrasiya şöbəsi: 539-59-33; Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı, IV mərtəbə; contact@azerbaijan-news.az; az.reklam@mail.ru

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə,
"Azərbaycan" nəşriyyatı,
IV mərtəbə
contact@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru

